

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Баянхонгор сумын Наранмандал өрхийн Эрүүл мэндийн төвийн 2023 оны санхүүгийн тайланд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: БНА-2024/07/НА-СТА-ОНА

Цахим хуудас:
www.audit.mn

Баянхонгор хот

2024 оны 03 дугаар сар 15

Баянхонгор аймаг дахь Төрийн аудитын газрын
Дарга, тэргүүлэх аудитор Б.Мөнхбат
Утас: 70442584 Цахим хаяг: munkhbatb@audit.gov.mn
Ахлах аудитор М.Алтантуяа
Утас: 80112188 Цахим хаяг: altantuyam@audit.gov.mn
Аудитыг гэрээгээр гүйцэтгэсэн: Номгон аудит ХХК
Захирал Г.Саранчимэг
Утас: 89891034 Цахим хаяг: audit.nomgon@gmail.com
Аудитор: О.Мандах
Утас: 89010203 Цахим хаяг: audit.nomgon@gmail.com

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

**БАЯНХОНГОР АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

310 дугаар байр, Лувсанданзанжанцангийн
өргөн чөлөө 3 дугаар гудамж, Номгон 1 дүгээр баг,
Баянхонгор сум, Баянхонгор аймаг, 64101
Утас: (976) 70442584

Цахим шуудан: procurement_bayankhongor@audit.gov.mn

2024.03.15 № 2/89
танай _____-ны № _____-т

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.8-д заасны дагуу Баянхонгор сумын Наранмандал өрхийн Эрүүл мэндийн төвийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, орлогын дэлгэрэнгүй, өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгуудад аудит хийлээ.

Баянхонгор сумын Наранмандал Өрхийн эрүүл мэндийн төвийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайланг Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Санхүүгийн тайлагналын олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Байгууллага үйл ажиллагаагаа тасралтгүй явуулахтай холбоотой тодорхой бус байдал үүсээгүй Эрүүл мэндийн Сайдын 2021 оны 04 дүгээр сарын 15-ны өдрийн А/212 дугаар тушаалаар батлагдсан Өрхийн эрүүл мэндийн төвийн үлгэрчилсэн дүрмийг мөрдлөг болгон ажилладаг. Өрхийн эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээг гэрээгээр гүйцэтгэх өрхийн эрүүл мэндийн баг нь нөхөрлөлийн хэлбэрээр зохион байгуулагдсан хуулийн этгээд байна гэж тус үлгэрчилсэн дүрэмд заасан байна. Нөхөрлөлийн хэлбэрээр зохион байгуулагдсан төв нь дараах зохион байгуулалттай байна. Үүнд:

Тухайн төвд ажиллаж байгаа эмч, эмнэлэгийн мэрэгжилтний 70-аас доошгүй хувь нь нөхөрлөлийн гишүүн байна

Төвийн удирдлага нь нөхөрлөлийн бүх гишүүдийн хурал байна гэж заасан ба төвийн хөрөнгө хэрхэн зарцуулах талаар нөхөрлөлийн гишүүдийн хурлаар шийдвэрлэдэг байна.

БАЯНХОНГОР СУМЫН
НАРАНМАНДАЛ ӨРХИЙН ЭРҮҮЛ
МЭНДИЙН ТӨВИЙН ДАРГА
Ч.ӨЛЗИЙЖАРГАЛ ТАНАА

5020335

2023 онд мэргэжлийн үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрөл авах Эрүүл мэндийн хөгжлийн төвийн магадлан итгэмжлэлийн шалгалтанд орж үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрлийг 4 жилийн хугацаатай сунгуулсан байна.

Тайлант онд 641,697.8 мянган төгрөгийн эрүүл мэндийн үйлчилгээ үзүүлж Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас 561,902.1 мянган төгрөгийн санхүүжилт авч 79,795.5 мянган төгрөгийн авлагатай гарсан байна.

Аудитын гол асуудал

Өрхийн эрүүл мэндийн төв нь өрх, сум, тосгоны эрүүл мэндийн төвөс үзүүлэх тусламж үйлчилгээг нэг иргэнээр тооцсон төлбөрийн аргаар санхүүждэг ба өрхийн эрүүл мэндийн төвөөс үзүүлэх зарим тусламж үйлчилгээ нь тохиолдолд суурилсан төлбөрөөр санхүүждэг.

Байгууллагын удирдлага нь санхүүгийн тайлангаа бэлтгэхдээ нягтлан бодох бүртгэлийн тасралтгүй байх зарчмыг ашигласан байна. Цаашид тус байгууллагын чиг үүрэг нь өөрчлөгдөж татан буугдах, нэгдэх асуудал гараагүй тул байгууллагын тасралтгүй байдлын талаар нөхцөл үүсээгүй гэж үзсэн болно.

Тайлант хугацаанд цахим төлбөрийн /е-баримт/ баримтгүй ажил гүйлгээг нягтлан бодох бүртгэлд бүртгэж тайлагнасан байна

Бусад асуудлын хэсэг

Байгууллагын удирдлага бусад мэдээлэлтэй холбоотой үүрэг хариуцлагыг хүлээх бөгөөд Баянхонгор сумын Наранмандал Өрхийн эрүүл мэндийн төв нь Аймгийн засаг дарга, Эрүүл мэндийн газрын даргатай гурвалсан гэрээ байгуулж 2023 онд гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөнд 2 зорилтын 22 арга хэмжээг хэрэгжүүлэхээр тусгаж, гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний биелэлт 97.4 хувьтай ажилласан байна.

.Баянхонгор сумын Наранмандал Өрхийн эрүүл мэндийн төвийн 2023 оны санхүүгийн тайланд толилуулаагүй, тодруулаагүй асуудал байхгүй.

Байгууллагын төсвийн захирагчийн санхүүгийн тайланд хүлээх үүрэг, хариуцлага

Удирдлага нь санхүүгийн тайланг Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Санхүүгийн тайлагналын олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

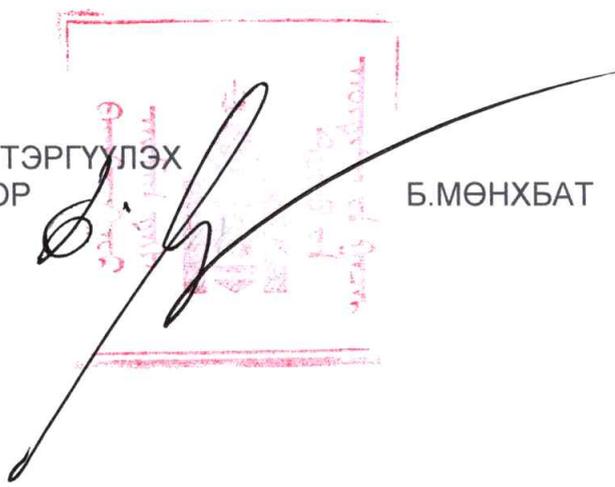
Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ
АУДИТОР

A handwritten signature in black ink is written over a red rectangular official stamp. The stamp contains Mongolian text, including the title 'ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР' (Auditor General) and the name 'Б.МӨНХБАТ' (B. Mönkhbat). The signature is a stylized, cursive script.

Б.МӨНХБАТ

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

/Төгрөгөөр/

Мөрийн дугаар	БАЛАНСЫН ЗҮЙЛ	Үлдэгдэл	
		2022 оны 12-р сарын 31	2023 оны 12-р сарын 31
А	Б	1	2
1.1.1	Мөнгө ба түүнтэй адилтгах хөрөнгө	258,218.94	101,411.10
1.1.3	Татвар, ЭМД-ийн авлага	0.00	79,795,564.00
1.1.4	Бусад авлага	16,427,500.00	277,500.00
1.1.6	Бараа материал	33,871,024.25	28,341,767.00
0	Эргэлтийн хөрөнгийн дүн	50,556,743.19	108,516,242.10
1.2	Эргэлтийн бус хөрөнгө		
1.2.1	Үндсэн хөрөнгө	335,403,283.27	358,492,151.51
1.2.2	Биет бус хөрөнгө	12,003,000.00	11,255,250.00
1.2.10	Эргэлтийн бус хөрөнгийн дүн	347,406,283.27	369,747,401.51
1.3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН	397,963,026.46	478,263,643.61
2.1.1	Богино хугацаат өр төлбөр	0	0.00
2.1.1.1	Дансны өглөг	221,172.00	221,172.00
2.1.1.13	Богино хугацаат өр төлбөрийн дүн	221,172.00	221,172.00
2.1.2.10	Өр төлбөрийн нийт дүн	221,172.00	221,172.00
2.3	2. Эзэмшигчийн өмч	323,324,910.73	331,249,197.73
2.3.1	Өмч: -Төрийн	323,324,910.73	331,249,197.73
2.3.8	Эздийн өмч бусад хэсэг	5,173,000.00	6,174,000.00
2.3.9	Хуримтлагдсан ашиг	69,243,943.73	140,619,273.88
2.3.11	Эздийн өмчийн дүн	397,741,854.46	478,042,471.61
2.4	ӨР ТӨЛБӨР БА ЭЗДИЙН ӨМЧИЙН ДҮН	397,963,026.46	478,263,643.61

2.2 Аудит хийсэн орлогын дэлгэрэнгүй тайлан

/Төгрөгөөр/

Мөрийн дугаар	Үзүүлэлт	2022 оны 12-р сарын 31	2023 оны 12-р сарын 31
1	Борлуулалтын орлого (цэвэр)	445,168,687.85	647,734,976.04
10	Ерөнхий ба удирдлагын зардал	465,739,276.43	576,359,645.89
18	Татвар төлөхийн өмнөх ашиг (алдагдал)	-20,570,588.58	71,375,330.15
20	Татварын дараах ашиг (алдагдал)	-20,570,588.58	71,375,330.15
24	Орлогын нийт дүн	-20,570,588.58	71,375,330.15

2.3 Аудит хийсэн өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

/Төгрөгөөр/

Код	ҮЗҮҮЛЭЛТ	Өмч	Эзний өмчийн бусад хэсэг	Хуримтлагдсан ашиг	Нийт дүн
1	2021 оны 12-р сарын 31 үлдэгдэл	320,057,257.44	5,173,000.00	89,814,532.31	415,044,789.75
2	Тайлант үеийн цэвэр ашиг			-20,570,588.58	(20,570,588.58)
3	Өмчид гарсан өөрчлөлт	3,267,653.29			3,267,653.29
4	Тайлант үеийн үр дүн	-			-
5	2022 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	323,324,910.73	5,173,000.00	69,243,943.73	397,741,854.46
6	Тайлант үеийн цэвэр ашиг			71,375,330.15	71,375,330.15
7	Өмчид гарсан өөрчлөлт	7,924,287.00	1,001,000.00		8,925,287.00
8	2023 оны 12-р сарын 31-наарх үлдэгдэл	331,249,197.73	6,174,000.00	140,619,273.88	478,042,471.61

2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

/Төгрөгөөр/

Мөрийн дугаар	ҮЗҮҮЛЭЛТ	2022 оны 12-р сарын 31	2023 оны 12-р сарын 31
1	Үндсэн үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ		
1.1	Мөнгөн орлогын дүн (+)	425,947,030.00	564,110,089.04
	Бараа борлуулсан, үйлчилгээ үзүүлсний орлого	83,314,730.00	168,847,300.00
	Татаас, санхүүжилтийн орлого	341,182,300.00	393,054,823.39
	Бусад мөнгөн орлого	1,450,000.00	2,207,965.65
1.2	Мөнгөн зарлагын дүн (-)	402,471,258.11	518,323,696.88
	Ажилчдад төлсөн	176,237,586.00	217,316,439.00
	Нийгмийн даатгалын байгууллагад төлсөн	53,721,550.00	67,691,928.00
	Бараа материал худалдан авахад төлсөн	70,621,917.00	117,154,097.00
	Ашиглалтын зардалд төлсөн /холбоо, бичиг хэргийн зардал/	11,712,402.00	27,946,151.00
	Түлш,шатахуун, тээврийн хөлс, сэлбэг хэрэгсэлд төлсөн	10,503,050.00	5,130,100.00
	Даатгалын байгууллагад төлсөн	347,500.00	
	Бусад мөнгөн зарлага	79,327,253.11	83,084,981.88
1.3	Үндсэн үйл ажиллагааны цэвэр мөнгөн гүйлгээний дүн	-28,333.11	-156,807.84
2	Хөрөнгө, оруулалтын үйл ажиллагааны мөнгөн гүйлгээ		
2.2	Мөнгөн зарлагын дүн (-)	23,504,105.00	45,943,200.00
	Үндсэн хөрөнгө олж эзэмшихэд төлсөн мөнгө	16,839,105.00	45,943,200.00
	Биет бус хөрөнгө олж эзэмшихэд төлсөн мөнгө	6,665,000.00	
4	Бүх цэвэр мөнгөн гүйлгээ	-28,333.11	-156,807.84
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	286,552.05	258,218.94
6	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	258,218.94	101,411.10

2.5 Зорилтот түвшний гүйцэтгэл

/төгрөгөөр

д/д	Зардлын нэр	2023 оны төлөвлөгөө	2023 оны гүйцэтгэл	Зөрүү	Хувь
1	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	291,499,333.0	285,384,203.0	6,115,130.0	97.9
2	Үндсэн цалин	205,017,695.0	205,017,695.0	0.0	100.0
3	Үр дүнгийн урамшуулал	20,561,638.0	20,561,638.0	0.0	100.0
4	ЭМДаатгалын урамшуулал	65,920,000.0	59,804,870.0	6,115,130.0	90.7
5	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	36,437,416.0	36,090,436.0	-346,980.0	99.0
6	Цахилгааны зардал	3,000,000.0	2,728,219.0	-271,781.0	90.9
7	Халаалтын зардал	12,700,476.0	12,700,476.0	0.0	100.0
8	Цэвэр бохир усны зардал	600,000.0	538,157.0	-61,843.0	89.7
9	бичиг хэрэг	12,000,000.0	10,200,405.0	-1,799,595.0	85.0
10	Шуудан холбоо	2,000,000.0	1,778,894.0	-221,106.0	88.9
11	Шатахуун	4,500,000.0	4,405,100.0	-94,900.0	97.9
12	Эм боох материал	105,560,000.00	96,925,380.25	-8,634,619.8	91.8
13	Сэлбэг	1,000,000.0	725,000.0	-275,000.0	72.5
14	албан томилолт	2,500,000.0	2,203,600.0	-296,400.0	88.1
15	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	107,683,975.00	109,869,775.64	2,185,800.6	102.0
16	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	12,810,000.0	12,810,000.0	0.0	100.0
17	татварын өмнөх ашиг		71,375,330.2	71,375,330.2	
18	ЗАРДЛЫН ДҮН	592,291,200.0	647,734,976.0	55,443,776.1	109.4
17	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	592,291,200.0	647,734,976.0	55,443,776.0	109.4
18	Нэг иргэнээр санхүүжих	406,891,200.00	397,801,887.39	-9,089,312.6	97.8
19	Үндсэн тусламж үйлчилгээнээс	185,400,000.0	243,895,800.00	58,495,800.0	131.6
20	Үйл ажиллагааны орлогоос		1,232,965.65	1,232,965.7	
21	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого		4,804,323.00	4,804,323.0	
22	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	1	1		100.0
23	АЖИЛЛАГСДЫН ТОО	12	12		100.0
24	Дарга	1.0	1.0		100.0
25	Их эмч	5.0	5.0		100.0
26	сувилагч	5.0	5.0		100.0
27	Үйлчлэх ажилтан	1.0	1.0		100.0

3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Аудитаар нийт 61823.7 мянган төгрөгийн 2 алдаа¹ илэрснийг аудитын явцад залруулж алдааг давтан гаргахгүй байх зөвлөмж өглөө. Үүнд:

-Тайлант хугацаанд цалингаас даатгуулагчаас суутгасан 31,601.5 мянган төгрөгийг үр дүнгийн тайланд ндш-ийн зардлаар тайлагнаж зардал нэмэгдүүлсэн.

- Цалингийн зардлаар тооцож үйл ажиллагааны зардлаар тайлагнаагүй 30,222.2 мянган төгрөгийг цалингийн өглөгөөр тусгасан.

Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 15.1.“Аж ахуйн нэгж, байгууллагын нягтлан бодох бүртгэл хөтлөлтөд гарсан алдааг алдаа гарсан шалтгаан, залруулах аргыг тодорхой тусгасан баримт, тайланг үндэслэн залруулах бөгөөд зөвшөөрсөн болон залруулга хийсэн албан тушаалтан гарын үсэг зурж баталгаажуулна.”15.2. “Нягтлан бодох бүртгэлийн алдааг алдаа гарсан үеийн санхүүгийн тайланд тусгах замаар залруулна.” гэж заасны дагуу залруулга хийв.

Аудитаар 1 зөрчил² илэрсэнд 1 алан шаардлага өглөө.

3.1 Албан шаардлага

1.Илрүүлэлт: Бэлтгэн нийлүүлэгчээс нийлүүлсэн бараа, ажил, үйлчилгээний төлбөрийн дүн татварын нэвтрэлтийн нэгдсэн системд бүртгээгүй 25,394.5 мянган төгрөгийн гүйлгээнээс аудитын явцад 23,610.1 мянган төгрөгийн гүйлгээг цахим төлбөрийн /е баримт/ баримтад нөхөн шивэгдсэн, 1,784.4 мянган төгрөгийн гүйлгээ цахим төлбөрийн баримтад бүртгэгдээгүй байна.

Энэ нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.7-т“Анхан шатны баримтын бүрдэлгүй ажил, гүйлгээг бүртгэх, санхүүгийн тайланд тусгахыг хориглоно” гэсэн заалтыг зөрчсөн, үнэлгээ батламж мэдэгдлийг хангаагүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Аж ахуйн нэгж байгууллагуудаас худалдан авалт хийхдээ төлбөрийн е баримтаар баталгаажуулж анхан шатны баримтыг бүрдүүлж гүйлгээ хийж байх албан шаардлага өгөв.

Дээрх албан шаардлагын биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2024 оны 5 дугаар сарын 25-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

4. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл

Санхүүгийн тайлангийн аудитын алдааны нэгтгэл

¹ Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулах, буруу тусган илэрхийлэх, үүнд, математик үйлдлийн алдаа, НББ-ийн бодлогыг мөрдөхөд гарсан алдаа, бодит байдлыг буруу тайлбарласан /буруу ойлгосон/, хайнга хандсан /мартсан, тэмдэглээгүй орхисон/,

² Хүчин төгөлдөр үйлчилж буй хууль тогтоомжид харшлах байгууллага, түүний удирдлага, байгууллагад ажилладаг бусад хувь хүний санаатай болон санамсаргүй үйлдэл, эс үйлдэл.

Баянхонгор сумын Наранмандал өрхийн Эрүүл мэндийн төвийн 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

/мянган төгрөгөөр

Алдааны товч утга	Нийт алдаа		Мэдээллийг тусгахгүй орхигдуулсан		Буруу тусган илэрхийлсэн		Үүнээс				Зөвлөмж	
							Залруулсан		Залруулаагүй			
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
цалингаас даатгуулагчаас суутгасан 31,601.5 мянган төгрөгийг үр дүнгийн тайланд ндшийн зардлаар тайлагнасан.	1	31601.5			1	31601.5	1	31801.5				
Цалингийн зардлаар тооцооогүй цалинг 30,222.2 мянган төгрөгийг цалингийн өглөгөөр тусгасан.	1	30,222.2			1	30,222.2	1	30,222.2				
Дүн	2	61,823.7			2	61,823.7	2	61,823.7				

Санхүүгийн тайлангийн аудитын зөрчлийн нэгтгэл

/мянган төгрөгөөр

Зөрчлийн товч утга	Нийт зөрчил		Үүнээс									
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж		Хариуцлага тооцуулах албан шаардлага		Хууль, хяналтын байгууллагад шилжүүлсэн асуудал	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Албан тушаалтны тоо	Тоо	Дүн
1,784.4 мянган төгрөгийн гүйлгээ баримтгүй	1				1							
Дүн	1				1							